

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

“VIZUAL ETIKA”

fanining o'quv dasturi (sillabusi)

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lif sohasi:	230 000 – Tillar
Mutaxassisligi:	60230600 – Noshirlik ishi

Toshkent-2023

Fan/modul kodi 302VE26	Fan/modul turi tanlov	Ta'lim tili o'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2023/2024
Semestr	Har bir semestrdagi fan/modulning nomi	O'quv mashg'ulotlari (soat)	
		ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari Jami:
4	Vizual etika	6	6 90 20 30 - 40 90 180
	Jami:	6	6 90 20 30 - 40 90 180

1. FANNING MAZMUNI

“Vizual etika” fani 4-semestr davomida o'qitiladi.

Bugungi kunda ishchonch bilan ayta olamizki, inglestitik burilishdan keyin vizual burilish keldi. Matnlarda bol'gani kabi fotografiyada ham rivoyat kuzatilgan, ammo bu hikoya jingvistik emas, balki vizualdir. Til burilish kontseptsiyasiga ko'ra, barcha hodisalar aloqa bilan bog'liq va rivoyatlarda mustahkamlangan. Analogyaga ko'ra, vizual burilishda barcha hodisalar rivoyatlarda ham o'matiladi, lekin ular til bilan emas, balki vizual mat bilan bog'liq.

Vizual etika fan dasturi oly o'quv yurti talabalarini android operatsion tizimi uchun ilovalar yaratishini boshlang'ich darajasidan boshlab, yuqori darajasigacha bol'ganim mavzularni qamrab olgan.

Fani o'qishiidan maqsad – subekt, subekt va tomoshabin o'rasisidagi munosabatlar jarayonida yuzaga keladigan axloqiy muammolarini tahlil qilish.

Usibu maqsadega erishish uchun fan talabalarni nazariv bilimlar, amaliy ko'nikmalar, maxsus buyruqlar hamda web dasturlash tilidan foydalanish kabi asosiy bilmlarga ega bo'yishlarini ta'minlash vazifalarini bajaradi.

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLIJANADIGAN KASBIY

KOMPETENSIYALAR

Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalarga quyidagi talablar qo'yiladi. *Talaba:*

vizual dasturlash muhitini va imkoniyatlari, intuitiv dasturlash to'g'risida bilingua;

Mobil ilova yarata olish usullari va muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish *ko'nikmalariiga;*

Mobil ilova boshqaruv komponentalari, hodisalar, funksiyalar va dastur xususiyatlari bilishi va ulardan foydalananish bo'yicha *matakaga ega bo'tishi lozim.*

3. O'QUV FANI O'QITILISHI BO'YICHA USLUBIY KO'RSATMALAR

Vizual etika fani o'qitish ma'ruba, analiy va mustaqil ko'rinishda bilin olish bilan birga o'qitishning ilg'or va zamонавиу usullarni, yangi axborot texnologiyalarni ta'biq qilish ta'lim siyatini oshiradi. Fanni o'zlashirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llannalar, ma'ruba matnlar, standartlar, tarqatma materiallar, elektron materiallar, virtual stendlar va ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalaniadi. Zamонави pedagogik texnologiyalarning aqilj xujum, muammoli vaziyat, taqdimot va boshqa usullaridan foydalananish tavsiya etiladi.

4. TALABALARНИ BAHOLASH TARTIBI:

Talabalarning bilimini baholash tartibi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdag'i 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan “Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida”gi Nizom talablarini asosida belgilanadi.

1. Nazoratlarни amalgalashish tartibi.

Oraliq nazorat: O'tilgan mavzular asosida test shakida o'tkaziladi.
Yakuniy nazorat: Semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha yozma shakida o'tkaziladi.

2. Talabalarning bilimi baholash mezonlari:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayrib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 5 (a'llo) baho;
talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayrib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 4 (yaxshi) baho;
talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayrib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 3 (qoniqarli) baho;
talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda – 2 (qoniqarsiz) baho bilan baholanadi.

5. O'QUV MASHG'ULOTLARI VA MUSTAQIL TA'LIM QISMI

1. Ma'ruza mashg'ulotlari

"Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)" o'quv fanining mavzulari manтиqиy ketma-ketlikda keltiriladi, har bir mavzuning mohiyati asosiy tushunchalar va qisqa ifodalar orqali ta'lim oluvchilarga davlat ta'lim standarti va malaka talablarini asosida yetkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar qamrab olingan holda ifodalab beriladi. Asosiy nazariy qism modullar shaklida berilishi mumkin;

Nº	Mavzular	Soati
1.	Vizual etika faniiga kirish. Vizual etika turlari	2
2.	Vizual idrok etikasi	2
3.	Etika va tasviriy san'at	2
4.	Vizual etika bo'yicha simpozium	2
5.	Loyihalar bilan ishslashning asosiy boshqichlari	2
6.	Muammo va g'oyalar bilan ishslash	2
7.	Dizayn tadqiqotlari va fokusirovka	2
8.	Grafik dizayn asoslari	2
9.	Prototiplash. Kontent bo'yicha ishslash va dizayn	2
10.	Kognitiv interfeys dizayni	
	Jami	20

2. Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashgulotlarni tashkil yetish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatmalar va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olingen bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalarni hal qilishga qaratadi. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarni mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish kasbiy sohalari bo'yicha turli xil loyihalar tayyorlab, o'qitish jarayonida foydalanishni tashkil yetish va boshqalar tavsija yetiladi.

Nº	Mavzular	Soati
1.	Shriftlar bilan ishslash	2
2.	Ranglar bilan ishslash	2

3.	Lorem ipsum (fishtext) va xaqiqiy kontent	2
4.	Modulli setka va uning turlari	2
5.	UX dizayning oltin qoidalari	2
6.	Samarador tipografiya tamoyillari	2
7.	Mindmap (idrok xaritasi) yaratish	2
8.	Sahifalarning grafik dizaynnini loyihalash	2
9.	Landing Page funksional elementlari	2
10.	Multimediali ilovalarni loyihalash	2
11.	Mobil ilovalar grafik dizaynnini loyihalash	2
12.	Raqamli storytelling	2
13.	Sketchbook yaratish	2
14.	Flet-illyustratsiya	2
15.	Qadoq san'ati	2
	Jami	30

3. Seminar mashg'ulot mavzulari

"Seminar reja" dan maqsad talabalar ma'lum mavzular bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini seminar soatlari orqali mustahkamlashdir. Bunda talabalar seminarda o'tilgan mavzularni og'zaki ravishda, suhbat asosida tahlil qilishda qo'llay olishlari nazarda tutildi;

Nº	Mavzular	Soati
1.	Kompozitsiya va uning turlari	2
2.	Dizayn loyihalash	2
3.	Tadqiqot turlari. Dizayn tendensiyalari	2
4.	Vizual empatiya	2
5.	Vizual didni rivojlantirish	2
6.	Inklyuziv dizayn tamoyillari	2
7.	Psixofiziologik interfeyslar	2
8.	Samarador tipografiya tamoyillari	2

9.	Intellektual, interaktiv vizualizatsiya vositalari va ularning imkoniyatlari. Dizayn uchun neyrosetlar	4
10.	Interfeys dizayni ontologiyasi	2
11.	Grafik dizaynda tovarning vizual brendini loyihalashtirish. Reklama grafikasi	4
12.	Kognitiv raqamli ta'lif platformalari dizayni	2
13.	XXI asr raqamli kompetensiyalar	2
14.	Freelance designer zamon talabi	2
15.	Dizayner lug'ati	2
16.	Mizojlar bilan ishlash etikasi	2
17.	Shaxsiy stil va portfolio	2
18.	3D vizuallizator	2
	Jami	40

4. Mustaqil ta'lif ishlari

"Mustaqil ta'lif va mustaqil mashg'ulotlar" qismida mustaqil ta'lifning shakli va mazmuni, mustaqil ishgaga mo'ljallangan mavzular va topshiriqlar, mustaqil mashg'ulotlar jarayonida ta'lif oluvchilar tomonidan tayyorlanishi zarur bo'lgan ishlar referat, esse, mustaqil (ijodiy) ish, muammoli ma'ruza va boshqalar keltiriladi;

Nº	Mustaqil ta'lif mavzulari	Soat
1.	Modulli setka va uning turlari	6
2.	Raqamli storytelling	6
3.	Sketchbook yaratish	6
4.	Flet-illyustratsiya	6
5.	Qadoq san'ati	6
6.	XXI asr raqamli kompetensiyalar	6
7.	Freelance designer zamon talabi	6
8.	Dizayner lug'ati	6
9.	Mizojlar bilan ishlash etikasi	6
10.	UX dizaynning oltin qoidalari	6
11.	Samarador tipografiya tamoyillari	6
12.	Mindmap (idrok xaritasi) yaratish	6
13.	Sahifalarning grafik dizaynnini loyihalash	6
14.	Landing Page funksional elementlari	6
15.	Multimediali ilovalarni loyihalash	6
	Jami	90

6. FANNING KURS ISHI MAZMUNI

Mazkur fan bo'yicha kurs (loyiha) ishi rejalashtirilmagan.

7. O'QUV ADABIYOTLARI VA AXBOROT MANBALARI

Asosiy adabiyotlar	
1	Современная визуальная этика, Овчинникова Елена Анатольевна. Санкт-Петербург 2016г.
2	ВИЗУАЛЬНЫЕ СИСТЕМЫ КАК МЕДИА И ПРОСТРАНСТВО ФОТОГРАФИЧЕСКОГО ОПЫТА. В.Л. Круткин
Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar	
2	M.Aripov, B.Begalov, U.Begimqulov, M.Mamarajabov. Axborot texnologiyalari. O'quv qo'llanma- T.: «Noshir», 2009.-368 b.
Internet manbalari	
1	https://www.udemy.com/course/thunkable/
2	https://docs.thunkable.com/
3	https://www.youtube.com/channel/UCAXyIAxICqxIPfelvZwFz8A

8. O'QUV DASTURI HAQIDA MA'LUMOT

O'quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 202__ yil “___” “___” dagi “___” -sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

**“Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalar” kafedrasи mudiri,
t.f.f.d.(PhD), dotsent**

B.B.Elov

_____ (imzo)

Tuzuvchi:

“Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalari” kafedrasи o'qituvchisi

G.A.Majidova

_____ (imzo)